

N:o 108.

Af herr **A. Hansson** i Solberga, om utsträckning af tiden för inlösen till statsverket af skattefrälseräntor.

Genom kongl. förordningen den 11 september 1885 bestämmes, att »de räntor å skattefrälsehemman, hvilka genom köp, byte eller gåfva kommit från kronan i enskild persons eller verks, menighets eller inrättnings ego och icke blifvit med jordeganderätten förenade» — — — »må i mån som vederbörande egare derom framställa anbud, sedan behörig utredning om utskyldernas eller besvärens rätta natur och beloppet egt rum, för statsverkets räkning inlösas», hvarjemte tiden bestämmes för denna inlösen till 1887 års utgång.

Sedan det visat sig åtskilliga svårigheter för frälseegarne att inom denna korta preskriptionstid begagna sig af den i ofvan åberopade kongl. förordning medgifna rätt, väcktes vid 1887 års senare riksdag motioner derom att få denna preskriptionstid förlängd, hvilken anhållan ock vann Riksdagens bifall, dock ej för längre tid än till 1888 års slut, och hvilket riksdagsbeslut föranledde kongl. kungörelsen af den 13 juli samma år. I den utredning, som föregått denna frågas behandling vid riksdagen, synes framgå, att »statens utgift för de ifrågavarande utskyldernas inlösen skulle komma att uppgå till närmare fyra millioner kronor». Enligt hvad tillgängliga handlingar från statskontoret gifva vid handen har för år

1887	anvisats af riksstaten	800,000 kronor, och utanordnats	798,314: 50.
1888	»	1,000,000 »	1,001,354: 75.
1889	»	1,000,000 »	790,801: 24.
1890	»	100,000 »	148,798: 25.
1891	»	170,000 »	— — —
eller tillsammans anvisats		3,070,000 kronor, och utanordnats	2,739,448: 74.

Då således mer än en fjerdedel af dessa frälseräntor och kronotionden ännu qvarstå af statsverket oinlösta, som genom en ytterligare förlängd preskriptionstid kunde på frivillighetens väg af detsamma förvärfvas, hvilka räntor delvis till inlösen blifvit statsverket hembjudna, men i brist af visad eganderätt eller tillförlitlig utredning afstyrkts, och dels de omständigheter ännu qvarstå, som åberopats i motionerna till 1887 års senare Riksdag (n:o 5 Första Kammaren af herr Fossar, n:o 27 och n:o 30 Andra Kammaren af herrar L. Börjesson och J. Bengtsson), som föranledde Riksdagens skrifvelse af den 5 juli 1887 och kongl. kungörelsen af den 13 i samma månad och år, och det icke allenast från frälseegarnes sida sedt, utan fastmer från räntegifvarnes är af största vigt att få dessa skatteförhållanden utjennade, så vågar jag härmed vördsamt föreslå,

det Riksdagen ville för sin del besluta, att den i kongl. kungörelsen af den 13 juli 1887 bestämda tid för inlösen af skattefrälseräntor och kronotionde måtte utsträckas till 1892 års slut.

Stockholm den 28 januari 1891.

A. Hansson
i Solberga,
riksdagsman för Falu domsaga.